

NADĚJE

*Zlomky ze života kladenského farního
společenství*

ČERVEN

2021

Institute sv. Eucharistie

Joos Van GHENT

Vážení a milí farníci, sestry a bratři v Kristu,

dostává se vám do rukou vydání Naděje o Eucharistii. Už několik týdnů se seznamujeme s encyklikou Jana Pavla II. Ecclesia de Eucharistia, dále s pomocí obětavých farníků chystáme výstavu o eucharistických zázracích podle bl. Carla Acutise a za pár dní budeme slavit slavnost Těla a Krve Páně (Boží Tělo). To jsou všechno příležitosti, kdy se můžeme zamyslet nad otázkou „A za koho mě pokládáte vy?“, kterou Pán klade svým učedníkům (tedy i nám). Za „co“, lépe řečeno za koho/ Koho pokládám Eucharistii já?

Požehnané dny!

P. Martin

Eucharistie

Byla jsem vždy úzkostlivá. Viděla jsem strašidla a nebezpečí v každém tmavém a neznámém koutě. Vydrželo mi to do dospělosti. Moji synové mi říkali: „Naše máma, černá kronika“. Přičítala jsem to době svého narození. Rodiče mi vyprávěli o roce 1941. Tehdy to vypadalo, že Hitler ovládne celý svět.

Po „sametové revoluci“ svět zkrás-

něl. Ve farním společenství jsem našla přátele, znovu jsem našla v mládí ztracenou víru. Vryla se mi do paměti chvíle, kdy jsem konečně dokázala v kostele pokorně pokleknout. OD TOHO OKAMŽIKU UŽ NEJSEM NA NIC SAMA.

Když se v rukou kněze zvedá hostie ve stále stejném liturgickém obřadu, cítím radost a pokoj, který není s ničím srovnatelný. Odpusť, Pane, že si odvažuji Tvůj klid a mír, úlevu a posilu aspoň naznačit lidskými slovy. S Tebou jsem svůj vrozený strach ztratila. Děkuji.

Eva Hoppeová

Eucharistie v životě jáhna

Pokračování mého jáhenského životopisu.

Prvotní vzpomínka na tuto svátost je dost raná. Po přestěhování do Prahy ze Zadní Třebaně jsem byl už jako čtyřletý s matkou na výstavu Nejvyšší svátosti jak v kostele svatého Václava ve Vršovicích, tak v katedrále. Je to jedna z nejranějších vzpomínek mého života. Hned vedle prvního vylezení na strom a touhy být převozníkem na Berounce, kterého jsem velmi obdivoval. Výtuka náboženství byla

ještě ve škole, a hned byla její součástí příprava na první svaté přijímání. Na kvalitu si nevzpomínám, ale to zásadní jsem určitě pochopil a přijal a věřím dodnes – to je Ježíš Kristus. Ze samotného prvního přijímání si pamatuji dojem ze slavnosti, bylo nás opravdu mnoho, přistupovali jsme v řadách kluci zvláště a holky také. Netuším, zda jsem si všimnul jedné vykulené holčiny, která se po létech stala mou manželkou. Všechny byly krásné bílé družičky. Od počátku bylo přijímání spojeno se zpovědí čili s překonáním obtíží podívat se na své hříchy.

Od ministrantských let, osmi let věku, byla eucharistie spojena s požehnáním každou neděli odpoledne. Zvláště zůstala tato bohoslužba s monstrancí v paměti o Vzkříšení a Božím Těle. Tridentský ritus byl v tom dosti epochální. Dnes se spíše divím, že i při tehdejší pompě se neztratila živá víra a úcta. Jediné místo ve vztahu k eucharistii byla stráž u Božího hrobu. Ministrantská služba na hodiny Velkého pátku a Bílé soboty. Zde jsem prožil to, čemu někteří říkají druhé obrácení. Přijetí Krista silou rozumu v pubertální krizi. Výrazně se prohloubilo přijetím Ducha Svatého

v biřmování. To bylo první biřmování po nástupu biskupa Tomáška do úřadu. Za biřmovance jsem poděkoval, s prohlášením, že hodláme být vojíny Kristovými. Ani jsem netušil, že to opravdu budu moci jednou naplnit. Jako jsem netušil, že ta vykulená dívčina, které jsem si všimnul, bude jednou moje manželka.

Eucharistie a zpověď byly vždy spojeny kněžskými osobnostmi. Nebudu vyjmenovávat, bylo jich dost. Bez duchovních dobrodinců bych nebyl to, co jsem, ani v životě, ani v církvi, ani ve společnosti. Stojím jim na ramenou a vždy to bylo pro pevné sepětí s eucharistií.

Život přinesl krásné, ale i těžké časy. V těžkých dobách jsem byl rád, když jsem mohl být u svatého Josefa na Malé Straně, kde byl stálý výstav Nejsvětější svátosti. Tam jsem prožil hodiny s Kristem, které se nedají jinak. Modlitba je dobrá vždy, ale nikdy taková, jako před touto svátostí. To je má celoživotní zkušenost dodnes. Když přicházely do života naše děti, tak nemohly být vychovávány přímo kněžími, bylo by to maření státního dohledu na církvemi, za což byla sazba dva roky nepodmíněně, kromě zbavení

kněžské služby. Bylo to na nás, tak jsme podle ilegálně dovezených knížek z Jugoslávie připravovali na první svaté přijímání děti my sami. To bylo obrovské setkání s eucharistií. Nejen jejich, ale i naše obnovované. To bylo už v době mého jáhenského povolání, do svěcení daleko.

Jáhenské svěcení, duchovní cvičení před ním, to bylo jedno velké společenství s eucharistií. Jáhen je řádným rozdavatelem této svátosti, tak se s tím musí každý vypořádat. Nebylo to hned, ale stále ten vztah roste, takže pro své parte jsem zvolil i titul: „Jáhen eucharistián“. Doufám, že nepřeháním, ale centrem mé spirituality bylo a je a doufám že stále více bude rozdávat eucharistii. Protože ji především dávám starým lidem, má výrazně charakter doprovázení ke smrti. Tím mě samého také doprovází Kristus svátostný ke smrti.

Na závěr několik výroků a jedna zkušenost z rozdávání eucharistie:

+ Paní S.: „Dejte mi prosím Pána Ježíše!“ Paní S. přijímala už v tichu, nebyla schopna mluvit. Tento výrok byl těsně před smrtí, kdy se leccos zjasní. + Ř.: po přijetí Eucharistie: „Bohu díky.“ Na amen už zapomněl, ale na díky nikdy. Je mi při-

kladem. + Paní B.: „No to je dobrý.“ Paní B. už mnoho nenamluvala, ale tohle byl její výrok z plna srdce. + Paní H.: „Přichází posila.“ K tomu není komentář potřeba. Bylo jí už přes devadesát let.

Zkušenost nejtěžší. Podávám eucharistii v domově pro nemocné s Alzheimerovou nemocí. To je nevratný, neléčitelný rozpad mozku, fyzické i duševní odcházení. Paní, která bez problémů přijímala léta. Najednou se po přijetí za chvíli otrásla, vzala nespoknutou hostii do ruky, podívala se na í a hodila jí na zem se slovy: „Co je to?“ „Co teď?“ Sebral jsem hostii a přijal. Těžko, ale jsem šťastný, že jsem to udělal. Mnohokrát, když na to myslím, si uvědomuji, že takto se nám Kristus vydal – poplivaný, hozený na tuto špinavou zem. Jeho láska je nezměrná. Té paní to nepřičítám a jistě ani Bůh ne, nevěděla, co činí. Jako ostatně nikdo na Kalvárii, z těch, kdo jej ukřižovali.

Na závěr výzvu k zamyšlení. Rozdavatelů eucharistie je velmi zapotřebí. Já stíhám za obvyklých časů 250-300 měsíčně. V církvi jsou i mimořádní rozdavatelé pověření biskupy a kněžími. Nedávno papež František k této službě určil i ženy, z pověření biskupem, jako lektorka

a akolytka. Považují za velmi vhodné a potřebné, aby o tom zbožné ženy uvažovaly a k této službě se připravily a ji přijaly. Lidí potřebných je zvláště v domovech seniorů velmi mnoho a čekají na tuto službu.

Váš jáhen Václav

Téma eucharistie v barokním kázání exjezuity Bohumíra Hynka Josefa Bilovského

Kázání s eucharistickou tematikou zaznívala v barokních Čechách nejčastěji o 4. neděli v postu, na kterou připadalo každoročně čtení o zářném nasycení zástupů (Jan 6,1-15), a o 2. neděli po Svatém Duchu, kdy se v kostelích rok co rok četla perikopa představující Ježíšovo podobenství o pozvaných na večeři (Lukáš 14,16-24). Kazatelé své posluchače nejčastěji vyzývali k častějšímu přijímání těla Páně, v raném novověku totiž většina katolíků přijímala jen jednou, dvakrát nebo třikrát do roka, obvykle vzápětí po zpovědi. Většina laiků se tehdy obávala, že nebudou-li v okamžiku přijímání očištěni svátostí smíření, budou přijímat zatíženi svými hříchy podobně, jako to při poslední večeři učinil Jidáš, a bude je čekat srovná-

telně nešťastný závěr života.

Z množství kázání na téma eucharistie jsem vybral dva krátké úryvky z postily exjezuity Bohumíra Hynka Josefa Bilovského (1659-1725), přesněji z jeho kázání na 2. neděli po Svatém Duchu. Bilovský náležel bezesporu mezi nejpozoruhodnější kazatele přelomu 17. a 18. století. Už jeho životní osudy byly poměrně výjimečné. V roce 1690 vystoupil z Tovaryšstva Ježíšova a stal se farním knězem, působil v jihočeském Choustníku a poté jako děkan v Písku. Pravděpodobně kvůli jednomu kázání, ve kterém odvážně zkritizoval některé (nejmenované) kolegy ze sousedních far, byl roku 1701 zbaven benefícia. Poté se stal venkovským knězem olomoucké diecéze, tady řadu let působil ve Slatinicích u Olomouce. Ve Slatinicích zřejmě vzniklo i poprvé zaznělo jeho kázání o eucharistii; tiskem vyšlo v jeho postile Cantator cygnus roku 1720. První úryvek je ze čtvrté části promluvy, druhý - jak čtenář snadno pochopí - je závěrem celého, zhruba hodinového kázání.

Úryvky představujeme v transkribované podobě, s důrazem na zvukovou podobu textu, tedy ve formě, v jaké jsou dnes připravovány čtenář-

ské edice raně novověkých českých textů. Izidorové v prvním úryvku jsou synonymem pro vzorné katolické hospodáře, sv. Izidor (1080-1130) byl španělský zemědělec, jehož kult jako patrona rolníků se poměrně málo úspěšně pokoušelo do Čech přinést v druhé polovině 17. století Továřstvo Ježíšovo (jediný poutní kostel zasvěcený tomuto světci v Čechách leží nedaleko Zlonic, tedy v našem vikariátu). Zmínka o Monikách představených jako pečlivé matky souvisí se sv. Monikou (332-387), matkou sv. Augustina, která se několik let modlila za obrácení svého mladého, tehdy poněkud prostopášně žijícího syna. Příběh či exemplum o sv. Honoriovi ve druhém úryvku je připomínkou v Čechách nepříliš často zmiňovaného galského biskupa Honoráta z Arles (+ 429), oproti tomu sv. Mechtylda, německá středověká mystička (1240-1299), byla i v barokních Čechách poměrně známá díky svým modlitbám, které napsala společně se sestrou Gertrudou; pro její mystiku je typický právě vztah k liturgii a eucharistii. Některá vidění sv. Gertrudy a Mechtyldy využil i německý kapucín Martin z Kochemu (1634-1712), jeho Veliký život Pána a Spasitele našeho Krista Ježíše byl

přeložen do češtiny a vyšel v mnoha vydáních. Panket můžeme chápat jako synonymum pro hostinu, orumpanty jako náušnice, auditores je v té době běžné oslovení posluchačů. Nemnohé latinské citáty jsou vzápětí přeloženy nebo parafrázovány do češtiny. Pokud je mi známo, zmíněné Bilovského kázání (stejně jako naprostá většina jeho dalších homiletických textů) v nové době nikdy nevyšlo.

M. Sládek

Veliký nedostatek chléba
trpěli jednou na poušti synové izrahelští. Aby tehdy broukavé jejich huby nacpal Bůh, pluit illis manna ad manducandum et panem caeli dedit eis, přšela jim mana z nebe a chléb nebeský dal jim. Když pak oni tomu nerozuměli, mluvil k nim Mojžíš: „Iste est panis, quem Dominus dedit vobis ad vescendum, tento jest chléb, který vám Pán Bůh posílá a poroučí, abyste sobě toho ráno nasbírali a sebe chlebem zaopatřili“ (Exodus 16,15). Což jak mladí, tak staří, jak malí, tak velcí zachovali. Ta mana a chléb ten byl figura velebné svátosti oltářní.

A kterak my se tím chlebem zaopatřujeme? Židé sbírali ráno za rosy a

sbírali mladí i staří, a jak my s naším chlébem bez konce chutnějším a spásitedlnějším zacházíme? Tento jest náš a všech dobrých katolíkův chléb vlastní, a kterak sobě jej vážíme? Děti ráno jak vstanou, ani kříže nedělají, hned volají: „Mámo, chléba, táto, chléba!“ Pacholci a dívky ani se nepomodlí, s pecnem chléba zápasí, někteří, i hospodářové, hned ráno do chléba se dávají. Zatím kolik jest dětí, synův a dcer vašich, ano kolik čeládky, kolik hospodyň a hospodářův, aby ve svátek ráno a v neděli aneb aspoň o větších slavnostech k svaté zpovědi se přistrojili a ten chléb z rukouch kněžských sbírali a přijímali? Čeládka a obzvláště sedlského stavu a řemeslnického kunstu lidé ráno do chléba, o snidání do chléba, při obědě do chléba, o svačinách do chléba, při večeři do chléba, a to každý den, každý tejdén, každý měsíc a přes celý rok chléba míti musí huba a tělo do sýtosti, a kde jest duše? Duše jednou v roce sotva, sotva chlébem anjelským se posilňuje. Ó nebohá dušičko, kterak, kterak můžeš se odolati tvým nepřátelům? kterak se brániti pokušení ďábelskému? kterak proti světu a tělu bojovati bez pokrmu a posilnění? Čeládka a tělo jejich kdyby jeden den chléba nemělo, pro mdlobu by umřelo, a duše celý mě-

síc, ano často půl léta a snad celý rok chléba neokoštuje. Ó zpozdlí lidé! O shnilé tělo, o pomijející život se ve dne i v noci staráte, duši zatím a život její zanedbáváte. Což myslíte? Ach, aspoň vy, pobožní Izidorové, vaši čeládku k tomu na vejeroční svátky pobizejte, ach, aspoň vy, pečlivé Moniky, matky horlivé, k tomu chlébu děti vaše dohánějte, aspoň vy, věrní křesťané a upřímní katolíci, k tomu chlébu častěji přistupujte a duše vaše proti nepřátelům vašim a na onou dalekou cestu posilňujte./.../

Než řekne někdo, jest pravda a silně věřím, že chléba toho přijímání duši občerstvuje, ďábla přemáhá, život věčný působí, ale můj Bože, můj Pane, která já, převeliký hříšník, já, zjevná hříšnice, mám se pokusiti k tomu stolu a té večeři, kterak k tomu chlébu přistoupiti? Slyšíš: čím, větší hříšník jsi a hříšnice, tím více toho chléba potřebuješ a tím více tebe, ačkoliv nehodnou duši, žádá Kristus posilniti.

V životě svatého Honorata biskupa čteme, kterak ten jistý kněz Boží při mši svaté blízko přijímání začal svou nehodnost uznávati, za své hříchy před Bohem se styděti, takže ani nesměl na hostii posvěcenou se podívati. Když pak k Domine, non

sum dignus, Pane, nejsem hoden, přišlo, pro velikou bázeň a nehodnost ustanovil od oltáře bez přijímání odstoupiti a chléba toho pro svou ničemnost a nešlechtnost nepřijímati. Zatím v tom strachu, ouzkosti a zděšení Honorata Kristus Ježíš ukřížovaný, na oltáři podlé obyčeje postavený, pravici svou z kříže sňal, hostií pozdvíhl, řkouce: „Přijímej, Honorate, přijímej, pravím tobě, přijímej. Ty sice nejsi toho Božího daru hoden, ale já tebe hodného činím.“

Auditores, na ten způsob se s námi děje. Jest pravda, že pro naše hříchy nejsme hodni ani na ten chléb anjelský se podívati, mlčím ten přijímati, než neskončené milosrdenství Boží a nevymluvná Otce nebeského dobrota nás hodné činí, jak činila svatého Honorata.

Svatá Mechtyldys také sobě jednou naříkala a důvěrně hořekovala před obrazem Rodičky Boží Panny Marie nejenom na svou nehodnost, ale na svou vlašnost a jak před, tak po přijímání velikou roztržitost, též na nepobožné k tomu přistrojení před tou milosrdnou Matkou žalovala. A co sobě vyžalovala? To, že se jí osobně ukázala Maria a takto ji těšila a vyučovala: „Dcero má, nemáš žádné tvé ozdoby ani roucha tvého k tomu an-

jelskému panketu a k té svatbě královské sama od sebe slušného (to jest, jsi roztržitá, vlašná, nepobožná)? Následuj chudobnou děvečku, sedlskou nevěstu, která když čas svatby přichází, nemajíce pro chudobu, do čeho by se ženichu svému k zalíbení přistrojila, běží k nějaké bohaté paní, prosí, žádá, aby jí v tom nápomocná byla a jí nebo něco k stroji zapůjčila, nebo ji sama svýma perly, orumpanty, též zápony okrášlila a rouchem svým drahým ošatila. Což jak obdrží, teprva svému ženichovi, aby se jemu zalíbila, s družbami a družičkami se ukáže. Tak ty čín, Mechtyldo, před tou duchovní svatbou uteč se ke mně, já tobě mého stroje, mých ctností půjčím a níma ozdobím, abys tak pěkně přistrojená k tomu Ženichovi předstoupila a jemu se zalíbila. Budeš moci říct Ženichu tvému: 'Můj nejmilejší poklade, chudá jsem děvečka, nic nemám, co by se tobě líbilo, nicméně obětuji tobě nejctnostnější skutky matky tvé Marie, neporušené její panenství, poníženost a poslušnost co nejkrásnější perle tobě předkládám a prosím, rač mne skrze tyto hodnou učiniti, též náležitou pobožnost a lásku k tomu přijímání v srdci mém vzbuditi a sám rač mne k tomu panketu přistrojiti.' Můžeš také," přidala Maria, „můžeš i od

jiných svatých, jako od anjela strážce a jiných tvých patronův žebrati, a aby tvé chudobě přispěli, k nim se utíkatí.“ Dokonala a zmizela Maria.

Já také mé kázání dokonávám a napomínám všechny: Comedite, amici, jezte, přátelé moji, přistupujte k tomu panketu podle naučení Marie a prostě ji. Jak ona *facta est navis in stitoris de longe portans panem suum*, jak ona, pravím, hodná jest učiněná, aby jako lodí kupecká zdaleka chléb svůj nosila a Krista pod svým srdcem i na rukouch pěstovala, tak nás hodné učinila jej přijímati, pěstovati, pobožně vzývati, a tak skrze ten božský a anjelský chléb život věčný obdržeti. Amen.

M. Sládek

Být Ježíši nablízku

Ráda bych se s vámi podělila o několik vzpomínek a myšlenek o Eucharistii.

Patřím už ke starší generaci a z dětství mi utkvěl v paměti svátek Božího Těla. Průvod tehdy mohl být jen uvnitř kostela, kromě kněze a ministrantů jsme se do něho zařadily pouze my, družičky. Postupně jsme se zastavili u 4 oltářů, u každého z nich zaznělo evangelium, mod-

litby a knězem zpívané přímluvy. Při závěrečném zpěvu *Te Deum*, kdy jsem mohla stát v blízkosti svatostánku, jsem si jako dítě představovala, že takhle krásné to asi musí být v nebi.

Také liturgie Bílé soboty mě velice oslovovala. Jako náctiletá jsem chodívala k Božímu hrobu, nad kterým byla vystavena v monstranci Eucharistie. Byla to příležitost k osobnímu setkání s Pánem Ježíšem, pro chvíle tiché modlitby s poděkováním za všechny prožité události a s prosbou o sílu a pomoc do dalšího období i pro důležitá rozhodnutí. Těšila jsem se vždy na večerní vigílii, na ten okamžik symbolizující Vzkříšení - kdy se Nejsvětější svátost přenášela zpět z Božího hrobu do svatostánku na hlavním oltáři, v průvodu za zvuku zvonků a varhan i zpěvu písně *Hle vstalt' již nyní Kristus Pán*.

Mým nejhlubším zážitkem byla slavnost Božího Těla při národní pouti do Říma. Je to letos přesně 25 let, co jsme se s manželem účastnili mše sv. na prostranství před Lateránskou bazilikou a průvodu k bazilice Santa Maria Maggiore. Bylo pozoruhodné vnímat proměnu tohoto velkoměsta, které najednou ztichlo a širokou ulici zaplnily tisíce věřících z různých národů. V čele

průvodu jel papamobil, na němž před vystavenou Eucharistií klečel papež Jan Pavel II. Při pohledu na něho jsem vnímala sílu jeho modlitby. Celá slavnost byla nádherným svědectvím víry církve v reálnou přítomnost Krista v Eucharistii.

Děkuji Pánu Bohu za dar víry a za dobré zkušenosti s Ním: Vím, že Bůh nikdy člověka neopustí a má nás rád tak, jak nikdo nedokáže druhého milovat. I když přijdou těžké chvíle, můžeme se na Něho spolehnout. Bůh dokáže událostem dát úplně nový význam a zhodnotit k dobrému i naše slabosti a nedostatky.

Slyšíme různá svědectví o eucharistických zázracích, které se v dějinách staly. Možná si už ani neuvědomujeme, že tento zázrak se odehrává při každé mši svaté. Myslím, že to dobře vystihla sv. Terezie z Lisieux svým výrokem: „Kdyby lidé pochopili význam Eucharistie, pořádková služba by musela řídit zástup u vchodů do kostela.“

Blanka Součková

Z jeruzalémských katechezí pro nově pokřtěné

(Cat. 22, Mystagogica 4,1.3-6.9: PG

33,1098-1106)

Nebeský chléb a kalich spásy

Té noci, kdy byl zrazován, vzal náš Pán Ježíš Kristus chléb, vzdal nad ním díky, rozlámal jej a dal svým učedníkům se slovy: Vezměte si a jezte, toto je moje tělo. A vzal kalich, vzdal nad ním díky a řekl: Vezměte si a pijte, toto je má krev. Jestliže tedy sám prohlásil a řekl o chlebu: Toto je moje tělo, kdo by se potom mohl odvážit o tom přít? A jestliže o tom sám ujistil a řekl: Toto je má krev, kdo by o tom kdy mohl pochybovat a říkat, že to jeho krev není?

A proto je přijímejme s naprostým přesvědčením jako Kristovo tělo a jeho krev. Neboť ve způsobě chleba dostáváš tělo a ve způsobě vína dostáváš krev; a tak když přijmeš Kristovo tělo a jeho krev, budeš s ním mít společné tělo a společnou krev. Tak se vskutku stáváme nositeli Krista, protože jeho tělo a krev pronikly celé naše tělo a podle svatého Petra se stáváme účastnými Boží přirozenosti.

Jednou, když Kristus rozmlouval se Židy, řekl: Nebudete-li jíst mé tělo a pít mou krev, nebudete v sobě mít život. Ale oni nepochopili, že to bylo řečeno v duchovním smyslu, a

pohoršeně odešli pryč v domnění, že je Kristus vybízí, aby jedli lidské maso.

Také ve Staré úmluvě byly předkladné chleby, ale ty patřily ke Starému zákonu a skončily. Zato máme v Novém zákoně nebeský chléb a kalich spásy, které posvěcují i tělo. A stejně jako je chléb příhodný pro tělo, vyhovuje duši Slovo.

Nehleď proto na eucharistický chléb a víno jako na prosté a obyčejné způsoby; jsou to skutečně tělo a krev Ježíše Krista, jak to sám Pán tvrdil. A i kdyby ti to smysly namlouvaly, víra ti dodá pevnou jistotu.

Takto bys měl být poučen a dát se proniknout skálopevnou vírou, že to, co vypadá jako chléb, chléb není, třebaže to tak chutná, ale že je to Kristovo tělo; a že to, co vypadá jako víno, víno není, třebaže to tak chutná, ale že je to Kristova krev. A protože o tom už dávno zpíval žalmista David: Chléb dodává sílu srdci člověka a jeho obličej se leskne olejem, přijmi ten chléb jako chléb duchovní a posilni svoje srdce a tvář své duše dodej lesku.

Kéž září z tvé odhalené tváře jas čistého svědomí, ať se v ní zrcadlí odlesk Kristovy slávy, abys kráčel od slávy ke slávě v Kristu Ježíši, na-

šem Pánu. Jemu budiž čest i moc i sláva na věky věků. Amen.

Duch Svatý a Eucharistie

Kristus nám skrze přijímání svého těla a krve předává také svého Ducha. Sv. Efrém píše: „Nazval chléb svým tělem, naplnil ho sebou samým a svým Duchem. (...) A ten, kdo ho jí s vírou, pojídá Oheň a Ducha. (...) Vezměte a jezte z toho všichni, a jezte s ním Ducha Svatého. Vždyť je to skutečně mé tělo a ten, kdo je jí, bude žít navěky“.

Ježíš sám byl pomazaný Duchem při křtu v Jordáně: „Ježíš se vrátil od Jordánu plný Ducha svatého.“ Lk 4,1 a dále v nazaretské synagoze: „Podali mu knihu proroka Izaiáše. Otevřel ji a našel místo, kde stálo: 'Duch Páně je nade mnou, proto mě pomazal, poslal mě, abych přinesl chudým radostnou zvěst...'“

Církev ve dvojí eucharistické epiklezi (během mše) prosí o tento božský Dar a o dar jednoty:

„Proto prosíme: Sešli rosu svého Ducha také na tyto dary a posvět' je, ať se nám stanou tělem a krví našeho Pána, Ježíše Krista.

A v pokoře tě prosíme: Ať nás všechny, kdo máme účast na těle a krvi Kristově, shromáždí a sjednotí Duch Svatý.

Proto tě, Otče, pokorně prosíme, posvěť svým Duchem tyto dary, které před tebe klademe, ať se stanou tělem a krví tvého Syna, našeho Pána, Ježíše Krista.

A nás všechny, kdo přijímáme jeho tělo a krev, naplň jeho Svatým Duchem, ať jsme jedno tělo a jedna duše v Kristu, našem Pánu.“

Duch svatý tedy zpřítomňuje Krista po celé dějiny spásy. Do našich srdcí vstupuje Duch Svatý – kněz to připomíná slovy (IV. eucharistické modlitby): „A abychom už nežili sami sobě, a žili pro něho, tvého Krista, pro nás ukřižovaného a vzkříšeného, poslal jako první dar těm, kdo uvěřili, tvého svatého Ducha: a ten dále koná ve světě jeho dílo, všechno naplňuje a posvěcuje.“

Proto celebrant dvakrát prosí Boha Otce o seslání Ducha Svatého ve dvou rozhodujících okamžicích eucharistické bohoslužby:

Poprvé bezprostředně před ustanovením eucharistie, kdy v očekávání proměňování kněz Boha vzývá: „Proto tě, Otče, prosíme: ať Svatý Duch posvětit také tyto dary, aby se staly tělem a krví našeho Pána, Ježíše Krista.“

Podruhé, po proměňování, kdy kněz

v očekávání přijímání, svolává Ducha Svatého na tělo Kristovo, tedy církve, to znamená na ty, „kdo budou z tohoto jednoho chleba jíst a z tohoto jednoho kalicha pít, ať jsou v Duchu Svatém jedno tělo, aby se stali dokonalou a živou obětí v Kristu, k chvále tvého jména“.

Prosí se zde, aby se i tělo církve stalo tělem Kristovým. Sv. Augustin píše: „Přijměte to, co jste, staňte se tím, co přijímáte: tělem Kristovým.“

Jsmo církev Letnic, žijeme v období Ducha Svatého. V našem středu žije vzkříšený Kristus, zahalený do slávy Boha Otce. A je to Duch Svatý, kdo dává tuto Kristovu přítomnost pod eucharistickými způsoby reality jeho církevního těla. Tím, že se vzýváním Ducha Svatého sbližuje svátostné tělo Kristovo a církev-tělo Kristovo, vyjadřuje liturgie mše svaté, že tělo eucharistické – skutečná přítomnost Kristova – je zárukou a garantem jeho přítomnosti uprostřed těla církve, těla mystického. Spojené a neoddelitelné působení Syna a Ducha Svatého, které stojí na počátku církve, jejího zřízení i trvání, se nachází právě v eucharistii. Toho si je dobře vědom autor Liturgie sv. Jakuba. V epiklezi anafory prosí Boha Otce, aby seslal Ducha Svatého na věřící a na dary, aby tělo a krev Krista

„sloužily všem, kteří je přijmou (...) k posvěcení duší a těl“. A liturgie sv. Jana Zlatoústého zpívá: „Nuže, přinášíme ti tuto službu, oběť duchovní a nekrvavou, a vzýváme tě, modlíme se k tobě a pokorně tě prosíme: sešli svého Ducha na nás i na tyto předložené dary. (...) A učiň chléb tento vzácným tělem svého Krista. Amen. A co je v tomto kalichu, učiň vzácnou krví svého Krista. Amen. Proměňiv je Duchem svým Svatým. Amen. Amen. Amen.“

Církev je utvrzena božským Utěšitelem prostřednictvím eucharistického posvěcení věřících.

Nejsvětější svátost, přechovávaná a uctívána ve svatostáncích našich kostelů a kaplí, není vzpomínkou, ale živou svátostí lásky, „svatou zálohou“ při čekání na další eucharistii, je připravena pro ty, kdo nemohli přijímat.

Církev je nevěsta Kristova neustále obnovovaná eucharistií a neustále „omlazována“ tímto působením Ducha Svatého. Úcta vzdávaná eucharistii mimo mši svatou má pro život církve nesmírnou cenu. Taková úcta je úzce spojena se slavením eucharistické oběti. Je krásné důvěrně s ním rozmlouvat, ležet na jeho hrudi jako milovaný učedník (srov. Jan

13,25) a nechat se jemně pronikat nekonečnou láskou jeho srdce. Má-li se křesťanství v naší době vyznačovat především „uměním modlitby“, jak necítit novou potřebu setrvávat dlouho v duchovním rozhovoru, v tiché adoraci, v postoji lásky před Kristem přítomným v Nejsvětější svátosti? O této praxi, kdy věřící během dne neopomijejí konat návštěvu Nejsvětější svátosti, která musí být uchovávaná v kostelích na zcela zvláštním místě a s největší úctou podle liturgických zákonů, protože návštěva je důkazem vděčnosti, znamením lásky a patřičným uznáním zde přítomnému Kristu Pánu, kterou učitelský úřad znovu a znovu chválil a doporučoval, nám svědčí četní svatí. Eucharistie je nevýslovný poklad; nejen když se slaví, ale i když se před ní člověk zastaví mimo mši svatou, umožňuje to čerpat ze samého pramene milosti. Křesťanská komunita, která chce být schopnější kontemplovat Kristovu tvář, nemůže nerozvíjet tento aspekt eucharistické úcty, v němž se prodlužují a rozmnožují plody přijímání těla a krve Páně.

„Viděli jsme světlo pravé a přijali Ducha z nebe, našli jsme pravou víru, klanějící se nedílné Trojici,

neboť ona nás spasila“ (z božské liturgie sv. Jana Zlatoústého).

Podle encykliky Ecclesia de Eucharistia Jana Pavla II. a Katechismu katolíckej cirkve

P. Martin Chleborád

Eucharistia

Keď pozeráme na Ježiša v oltárnej sviatosti, plníme posolstvo vyslovené o Ježišovej smrti na kríži...budú hľadiet na toho, ktorého prebodli.

Áno, táto kontemplácia je už sama proroctvom, predvídaním toho, čo budeme prežívať v nebeskom Jeruzaleme.

Eucharistia je spomienkou, ktorá v sebe nesie utrpenie, smrť a záverčné víťazstvo - zmŕtvychvstanie.

Teológia z kríža, je teológiou eucharistie a naopak. Bez kríža by sa eucharistia stala prázdny rituálom a bez eucharistie by bol kríž krutou profánou udalosťou.

Keď prijímame eucharistický chlieb, zjednocujeme sa s láskou Ježiša Krista, ktorý nám dal svoje telo. Keď pijeme z kalicha zjednocujeme sa s Tým, ktorý za nás vylial svoju krv.

Najväčším zázrakom je eucharistia, Kristovo telo a krv, veľkonočný baránok, ktorý sníma hriechy sveta, Boh živý, ktorý vstal zmŕtvych.

Len skrze kríž, cirkev, evanielim a eucharistiu sa môžeme stať svätým. Eucharistia je viac ako samotná obeta kríža. Eucharistia je sprítomnená obeta kríža, ale tak, aby pôsobila v cirkvi a cirkev aby skrze obeť Krista na kríži obetovala samu seba nebeskému Otcovi.

Kríž umožňuje zdroj Božského života v nás, Pana Mária dohliada na duchovný vývoj človeka ako matka, ktorá nás vychováva, aby sme rástli vo viere.

Bez eucharistie nemôžeme žiť, Ježiš nám odhaľuje tajomstvo tohto nebeského pokrmu, že je to Jeho telo, ktoré sa stáva pokrmom, aby sme mohli žiť z Jeho vlastného života v intímnom priateľstve s ním.

Eucharistia je dopravný prostriedok v čase a priestore, aby nás vždy zaviedla pod kríž. V eucharistii je sám Ježiš Kristus, a takto sa môžeme aj my preniesť pod kríž, a zúčastniť sa Ježišovej obety, hoci nekrvavým spôsobom, ale reálne, lebo Jeho obeta trvá a máme možnosť získavať spásu.

Zamyšlení Ženevské

Přišli k němu také farizeové a zeptali se ho, smí-li se muž se ženou rozvést. Chtěli ho tím přivést do úzkých. Odpověděl jim: „Co vám přikázal Mojžíš?“ Řekli: „Mojžíš do-

volil vystavit jí rozlukový list a rozvést se.“ Ježíš jim řekl: „Pro tvrdost vašeho srdce vám napsal tento příkaz! “/ Mk 10, 2-5/ Na jiném místě evangelista píše: Mnozí z jeho učedníků však, když to slyšeli, řekli: „To je tvrdá řeč! Kdopak to má poslouchat?“ Proto mnoho z jeho učedníků odešlo a už s ním nechodili /Jan 6, 60,66/.

Nejspíše se shodneme, že učitelé Zákona a farizeové opravdu studovali Písmo, a také se shodneme, že jim zřejmě toto studium nezabránilo v tom, aby jim podstata unikla. Stejně platí i pro učedníky z 6. kapitoly Evangelia svatého Jana – jak jim rabbi může dát jíst své tělo? A přece je to opravdu Jeho Tělo, které nám Ježíš dává za pokrm; můj Pán a můj Bůh, který se ke mně sklání. Je-li tomu tak, pak mi nedává smysl verbální vyznání božství a vzápětí skutkové popření téhož přijetím Eucharistie na ruku, tak, jak se dnes praktikuje.

Kde je původ tohoto zvyku?

Dlouhá staletí, přes tisíc let, přijímali věřící do úst a v kleče. Vraťme se proto do poloviny 20. století do Nizozemí, odkud se do sousedních zemí rozšířil způsob přijímání Eucharistie na ruku, v té době výraz nepo-

slušnosti a porušování platných předpisů uvedených v dekretech Apoštolského stolce /CIC (1917) kánon 863/ vycházející oficiálně ze snahy o historickou autentičnost, fakticky ze stavu myslí „nebudu poslouchat nikoho kromě sebe“, kterému se obvykle říká pýcha.

Na hlasité volání po legalizaci tohoto fait accompli /Hotová věc; krok provedený nestandardním postupem, často protiprávní/ reagoval papež Pavel VI. v říjnu 1968 rozesláním dopisu biskupským konferencím s následujícími otázkami k hlasování: zda má být kromě tradičního způsobu přijímání dovoleno i přijímání na ruku, zda se má toto nejprve vyzkoušet v malých společenstvích se svolením ordináře a zda věřící po vhodné katechetické přípravě tento způsob přijmou. Odpovědi pro byly v následujících počtech (stejně pořadí otázek): 567, 751 a 823. Na dopis tajným hlasováním odpovídalo celkem 2136 biskupů, kteří předtím v rámci svých biskupských konferencí o otázkách diskutovali /JUNGOVÁ Michaela, Proces zavedení možnosti přijímání Eucharistie na ruku na území České republiky, Praha KTF UK, Praha, 2009, s. 18/. Kongregace pro bohoslužbu a svátosti následně vydala

29. 5. 1969 instrukci Memoriale Domini, která přes většinový odpor dotázaných biskupů povolila biskupským konferencím těch zemí, kde tento akt neposlušnosti zapustil kořeny, o věci hlasovat a s ex post schválením Svatého stolce ji legalizovat /Srov. KONGREGACE PRO BOHOSLUŽBU A SVÁTOSTI: Instrukce Memoriale Domini (ze dne 29. května 1969), in: AAS 61 (1969) 545/. Pro Českou republiku bylo povolení na žádost biskupské konference uděleno v roce 1998 /S účinností od 1. neděle postní, 28. 2. 1998/.

Argumentace pro tento způsob je v zásadě trojí: „historická“ – je to zvyk původní církve, „biblická“ – Pán Ježíš říká: „Vezměte a jezte“ a konečně „realistická“ – je jiná doba.

Historický pohled

Prvotní Církev nám zanechala množství psaných dokumentů, které ukazují, že Eucharistie byla vždy ve velké úctě /„Tyto věci [chléb a víno s vodou] totiž nepřijímáme jako běžný chléb nebo běžný nápoj; ale...jsme poučeni, že [tento] pokrm se stává tělem a krví onoho vtěleného Ježíše.“ Justin Mučedník, První Apologie kap. 65; „Působilo by nám

bolest, kdyby mělo víno či chléb upadnout na zem.“ Tertulián z Kartága, Věvec kap. 3/. Je zřejmé, že věřící vskutku přijímali na ruku, jak ostatně píše i svatý Cyril Jeruzalémský (+385): „Přicházejíce [k přijímání], ..., ale [přistupuj] když jsi učinil levou [rukou] trůn pravé [tak], že bude moci přijmout Krále, a když jsi vyhloubil dlaň pravé [ruky tak], aby přijala tělo Kristovo, řekni amen.“

Svatý Cyril ovšem dále pokračuje „Řekni mi, když by ti někdo dal kousky zlata, nedržel bys [je] s veškerou opatrností, dávaje pozor, abys něco z nich nepromrhal a neztratil? Nebudeš tedy dávat s co největší opatrností pozor na to, co je drahocennější než zlato a drahé kamení, aby [ani] drobeček neupadl?“ Jak asi takový věřící přijal z dlaně pravé ruky, kterou podpírá ruka levá? Po tomto vyčerpání obou horních končetin přichází na pomoc ústa: V hluboké úkloně před Pánem jej přijmi svými ústy. I na západě se tak přijímalo: synoda v Auxerre roku 585 (nebo 578) nařídila, aby ženy měly při přijímání přes ruce přehozenou roušku, tzv. dominicale. Viděl jsem jednou jedinkrát, že věřící přijal tak, jak píše svatý Cyril – svými ústy z dlaně pravé ruky –

a nikdy jsem neviděl ženu nastavující ruce s přes ně přehozenou rouškou.

V podivuhodné souslednosti s odmítnutím hereze arianismu / velice zkráceně: ariáni odmítali božství Ježíše Krista/ tato praxe od 6. století ustupuje. Jako nežádoucí relikv je zmiňována roku 650 (za biskupa Audoina, který se inspiroval během své pouti do Říma) nařízením synody v Rouen: „[Kněz] nechť je rovněž pamětliv toho, že má podávat věřícím přijímání tolíko svou rukou, přičemž neklade eucharistii na ruku, ať již jakéhokoli laika, či ženy, nýbrž do jejich úst, a to se slovy: ‚Corpus Domini et Sanguis pro-sit tibi in remissionem peccatorum et ad vitam aeternam.‘ [Tělo a Krev Páně nechť ti prospívá k odpuštění hříchů a životu věčnému.] Kdokoli toto poruší, pohrdá všemohoucím Bohem, a tím samým je sám zneuctěn a má být odstaven od oltáře.“ Římský mešní řád z 9. století pak již předpokládá přijímání do úst jako běžný zvyk /Ordo Romanus VI., PL LXXVIII, 994/.

Liturgie jako veřejně vyznávaná víra prošla a – stejně jako sama teologie – prochází vývojem. Tento vývoj byl přerušen v 16. století mohutným odpadem od Církve a zaujímáním protikatolických po-

stojů z důvodu tzv. Reformace. Předmět této úvahy, způsob přijímání, se stal aktuálním z jiného důvodu než historického, sice z důvodu výchovného: aby věřící přestali vyznávat to, co vyznává Církev, totiž reálnou přítomnost Ježíše Krista v Eucharistii. Odpadlý kněz, protestant Martin Bucer píše po roce 1549: „Nevidím žádnou logiku v sedmém oddílu (Knihy obecných modliteb a spravování svátostí a jiných rituů a obřadů Thomase Cranmera z roku 1549), který obsahuje požadavek, aby nebyl chléb Páně podáván na ruku, nýbrž přímo do úst přijímajícího. Důvod uváděný v tomto oddíle, tedy aby ti, kteří přijmou chléb Páně, jej náhodou místo požití neodnesli pryč a případně nepoužili k pověřeným účelům či nějakým strašným nechtutnostem, se mi zdá neopodstatněný. Vždyť duchovní správce dobře vidí, když pokládá chléb na ruku, zda je požit, či nikoliv. Skutečně nemám žádných pochybností, že onen zvyk nepodávat věřícím svátost na ruku byl zaveden z důvodu dvojí pověry: za prvé kvůli falešné účtě, kterou by chtěli této svátosti prokázat; za druhé z podlé namyšlenosti kněží, kteří jsou údajně s ohledem na své pomazání křížem při svěcení více svatí než lid Kristův. Náš Pán zcela jistě vložil svoje svaté symboly do rukou apoštolů, a nikdo, kdo četl starobylé spisy, nemůže mít pochyb, že takový obyčej vládl v kostelech až do příchodu Římského Antikrista. Proto je nutné vymý-

tit veškeré pověry Římského Antikrista a navrátit prostotu Kristovu, apoštolů a prvotních církví.“ / Martin Bucer, Censura/ To, co se účelově použilo k uspišení odpadu od Církve, se dnes vydává za historické a za vývoj a i dnes dochází k protiprávnímu odmítnutí podání do úst / „Každý věřící má právo rozhodnout, zda přijme Eucharistii do úst nebo na ruku. Chce-li někdo tam, kde to biskupská konference se souhlasem Apoštolského stolce dovolila, přijmout svátost do ruky, má mu být hostie podána; má ovšem být velmi dbáno na to, aby neodcházel s Eucharistií v ruce, ale aby ji hned dal do úst“ Redemptionis Sacramentum bod 92

„Podává-li se pouze pod způsobem chleba, kněz ukáže každému zvlášť poněkud pozdviženou hostii a říká: Tělo Kristovo. Přijímající odpoví: Amen, a přijme svátost do úst nebo, kde je to dovoleno, na ruku, podle vlastního rozhodnutí. Když přijímající dostane svatou hostii, hned ji celou sní.“ Všeobecné pokyny k Římskému misálu, č 161/. Nedávno svatořečený konvertita z anglikanismu, John Henry kardinál Newman, k uvedenému napsal: „Rozvoj nauky, který jde v opačném směru než rozvoj, který mu předcházal, není skutečným rozvojem, nýbrž zkažením; a to, co je zkažené, působí zároveň jakožto nezdravý prvek proti tomu, co je zdra-

vé.“ /NEWMAN John Henry, An Essay on the Development of Christian Doctrine, Londýn, 1909, s. 202/ Před „přemrštěným a nezdravým archeologismem“ varuje v encyklice Mediator Dei i papež Pius XII. Ostatně ono v podstatě nejde o archeologismus, ale o selekci, výběr. Vidíme totiž, že v době, kdy mizí poslední relikty praxe podávání na ruku, objevuje se pod vlivem iroskotských misí soukromá, tzv. ušní zpověď. Proč tedy také neobnovit veřejné vyznávání hříčů? Proč neobnovit kající praxi, kdy hříšníci v žíněném rouchu klečeli před vstupem do kostela a prosili třeba půl roku kolemjdoucí o smilování?

Biblický pohled

Do „biblického“ druhu argumentace patří námitka, že jako dospělí (i duchovně) křesťané nemusíme být krmení; ostatně i Pán Ježíš neříká: „Otevřete ústa a já vás nakrmím“.

Ohledně slov ustanovení je dobré si uvědomit toto: existuje rozdíl mezi knězem a laikem? Akceptuji učení církve o obecném kněžství, ke kterému je jeden každý povolán při křtu a rozlišuji jej od kněžství svátostného, udělovaného zvláštní svá-

tostí? Apoštolové a jejich nástupci – biskupové spolu se svými pomocníky, kněžími a jáhny, byli a jsou Bohem vyhlédnutí, oddělení a zvlášť pomazání svátostí kněžství. Je tedy logické, že biskup (kněz) bere do rukou Tělo Kristovo, ne však laik. Pokud tedy někdo s odkazem na slova ustanovení dokonce odmítá podat Tělo Páně do úst, popírá ve svém důsledku, podobně jako protestanté, jednu ze sedmi svátostí.

Sv. Tomáš Akvinský – jehož dílo poslední koncil výslovně označuje za základ studia katolické teologie – to vysvětluje následovně: „Knězi přísluší rozdělení Kristova těla ze tří důvodů. Za prvé proto, jak bylo řečeno, že konsekruje (posvěcuje) v osobě Krista. Sám Kristus však, jako konsekroval při Večeři své tělo, tak také dal požívat jiným. Proto jako knězi náleží konsekrovat Kristovo tělo, tak mu náleží rozdílet. Za druhé proto, že kněz je ustanoven prostředníkem mezi Bohem a lidem. A jako mu přísluší, aby přinášel Bohu dary lidu, tak mu přísluší odevzdávat lidu dary Bohem posvěcené. Za třetí proto, že z úcty se této svátosti nedotýká jiná věc než konsekrovaná. Proto se konsekruje korporál i kalich, podobně i ruka kněze, aby se mohla dotýkat této svátosti. Proto není nikomu jinému dovoleno

se jí dotýkat, leda z nutnosti, třeba kdyby spadla na zem nebo v nějakém jiném nutném případě.“ / AKVINSKÝ Tomáš, Summa theologiae III, q. 82, a. 3, arg. 2./ Konečně i Písmo a Církevní otcové potvrzují, že posvěceného se dotýká jen posvěcený.

Realistický pohled

Dnes je jiná doba, lidé jsou tak zvyklí a navíc, je zde ta epidemie.

Doba se přirozeně mění a čas spěje ke druhému příchodu našeho Pána. Co se však nemění, jsou lidé, kteří jsou stejně slabí, jako jejich předkové /vlastní zkušenost /. Tedy neexistuje „jiná doba“ v tom smyslu, že by lidstvo bylo dokonalejší nebo se podstata učení Církve měnila, protože by snad Cařihradsko-nicejské vyznání víry přestalo být relevantní, že by přestalo platit Desatero nebo slova Pána Ježíše byla méně závazná. Všechny tyto názory zde již v uplynulých staletích byly. Co je potřeba, dnes stejně jako kdykoliv jindy, je nutnost neustálého obrácení se k Ježíši Kristu, neustálá reforma sebe sama. Reforma, znovuo tvoření, vyžaduje opětovné vykročení na úzkou a obtížnou cestu, která vede k životu věčnému. V tom se nám snaží zabránit protivník, který se

rozhodl nesloužit Bohu. Nacisté ve své době říkali, že Němec před svým Pánem Bohem nekleká, Němec před svým Bohem stojí. Dr. Joseph Goebbels také varoval před otroctvím kolenou, neboť Němci mají být svobodní lidé. Navíc pokud bychom trvali na tom, že je jiná doba, je jiná již pět století, jak je vidět na postoji Martina Bucera.

Jak se výše uvedené důvody slučují s úctou, kterou jsme povinni vůči Bohu? Úcta jistě vychází zevnitř – z volního přisvědčení poznané skutečnosti, ale projevuje se také navenek. Nebeské zástupy se Bohu klaní /Zj 5, 11-14/, Mojžiš si zouvá opánky a zakrývá tvář /Ex 3, 5-6/, žalmista nás vyzývá, abychom padli, klaněli se a poklekli před Hospodinem /Ž 95(94), 6/, svatý Pavel střízlivě hodnotí situaci ohledně povinnosti vzdát hold Ježíši Kristu /„Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.“ Flp 2, 9-11/. Možná méně srozumitelně Pán naznačuje oddělenost, posvátnost na příběhu Uzy, který zemřel, protože se dotkl – jistě veden dobrým úmyslem – Boží archy /2 Sam 6,4-7; 1 Kron 13, 7-11/. Zde je více než archa, zde je Živý Bůh, Ten, který Je!
Věříme-li spolu s Církví, že Ježíš Kristus je v Eucharistii skutečně při-

tomen se svým tělem, krví, duší i Božstvím, pak každá částička je On. Když během mešní oběti provázíme Pána na Golgotu, chceme Ho opravdu během přijímání ještě jednou pošlapat, protože nikdo – s možnou výjimkou těch, kteří klaníce se přijímají Tělo Páně z dlaně své pravé ruky – si nepurifikuje, svými ústy neočistí, svou dlaň a prsty?

Ještě je na místě zmínit zvýšené riziko odnesení Těla Páně s úmyslem Ho zneuctít, před čímž sama instrukce Memoriale Domini varuje. Chceme tuto možnost připustit?

Co se epidemické situace týká, podávající si v naší farnosti v případě dotyku rtů či jazyka mohou prsty dezinfikovat. Že by si je měli dezinfikovat i v případě kontaktu s rukou podávajícího, nepřichází na mysl – a přitom drtivá většina návštěvníků kostelů si ruce nedezinfikuje správně a následně se klidně dotýká potenciálně kontaminovaných předmětů.

Konkluze

Zajímavé je, že samotný Pavel VI. v instrukci Memoriale Domini ohledně svatého přijímání poznamenává: „Z pohledu celé současné Církve je nutné zachovat tento způ-

sob podávání svatého přijímání [do úst], a to nejen proto, že vychází z tradice mnoha staletí, ale zejména proto, že je projevem úcty věřících k eucharistii. Tato praxe nikterak neubírá na důstojnosti těm, kteří k oné velké svátosti přistupují, a je součástí přípravy nutné k nejpłodnějšímu přijetí Těla Páně. [...] Změna v tak důležité věci, za níž stojí velmi starobylá a úctyhodná tradice, se netýká pouze disciplíny. Přináší s sebou různá nebezpečí, která mohou v souvislosti s novým způsobem podávání svatého přijímání vzniknout: nebezpečí ztráty úcty k vznešené svátosti oltářní, znesvěcení nebo oslabení pravé nauky.“ Snad i proto dnes v těch zemích, které jako první tento způsob zavedly, věří v reálnou přítomnost Krista méně než polovina praktikujících věřících. Věřících?

Lidé jsou zvyklí...poslouchat. Někdy. Poslouchat a nepřemýšlet. Často. Pán Ježíš nechce, abychom soudili, ale vyzývá nás, abychom svým rozumem ve světle Ducha svatého podle ovoce (skutků) rozlišovali. Nešlo v případě Českých biskupů v roce 1998 o snahu být v jedné řadě – s kým?, být trendy /„Jak už bylo dříve oznámeno, odpověděla vatickánská Kongregace pro bohoslužbu

a svátosti kladně na žádost České biskupské konference o dovolení možnosti podávat věřícím svaté přijímání kromě tradičního způsobu do úst i na ruku. Je tak ukončeno období provizoria, ve kterém se objevovala řada potíží s tím, jak se dobře zachovat vůči těm, kteří do naší diecéze přicházejí zvláště z Rakouska, Německa a dalších zemí a doma jsou již po léta či desetiletí zvyklí na tento způsob přijímání Těla Kristova.“ Mons. Vojtěch Cikrle, Pastýřský list na 1. neděli postní 1998 – Zavedení možnosti přijímat na ruku, příloha č. 1 ACEB 2/1998./? Rozhodně šlo o nedodržení vlastních pokynů instrukce Memoriale Domini, protože nebyla splněna primární podmínka, totiž rozšířenost zvyku. Vnitřně rozporné, ale lidé jsou zvyklí poslouchat...

Když shrneme výše uvedené důvody, můžeme říci, že nejde o vývoj, ale o výběr, řecky αἵρεσις, herezi a postoj, definovaný obratem „nebudu sloužit a klanět se“, česky pýchu. Chápu, že obojí může být (a nejspíše je) nezaviněné, ale přesto mi v hlavě zní: „Pro tvrdost vašeho srdce vám Pavel VI. dovolil...“

Omlouvám se za svá, jistě zraňující, slova. Víím, že jsem hříšný člověk.

Vím ale, komu jsem uvěřil – Ježíši Kristu, a vím, kde je plnost milostí a spolehlivá cesta ke spáse – v Církvi, jedné, svaté a obecné. Nechci zemřít jako následovník alexandrijského Aria či ženevského Jana Kalvína. Protože mi nelze přijmout výběr, nemohu jinak než mluvit. Ne, do Ženevy, kde bych nemohl Pána chválit za vykoupení a naději na spásu / Římský kánon /, opravdu nechci.

Milost vám a pokoj

Pavel Miškovský

Arciděkanství Kladno
náměstí Starosty Pavla 2 - 3
272 00 Kladno
Tel.: 312 24 26 28
e-mail:
martin.chleborad@gmail.com
Internet:
farnostkladno.cz
[https://](https://farnostkladno.wordpress.com/)
farnostkladno.wordpress.com/

San Filippo Neri